

моральної зрілості особистості. Реалізація цього завдання сприяє підготовці фахівців нового типу – високопрофесійних, духовно розвинених і здатних до морально відповідальної діяльності в інтересах людини та суспільства.

Отож, теоретичний аналіз засвідчив, що в умовах сучасних трансформаційних процесів у сфері медичної та соціальної допомоги особливого значення набуває формування морально-емпатійної компетентності майбутніх фахівців. Вона є інтегрованою особистісною якістю, що поєднує професійні знання, моральні переконання, емпатійні вміння, етичне мислення та здатність до гуманістично спрямованої взаємодії з пацієнтами і колегами. Саме морально-емпатійна компетентність визначає якість професійних відносин, сприяє створенню атмосфери довіри, знижує ризики емоційного вигорання й підвищує ефективність соціально-психологічної підтримки.

Перспективи подальших наукових розвідок у цьому напрямі пов'язані з розробленням діагностичних інструментів для оцінювання рівня сформованості морально-емпатійної компетентності, обґрунтуванням педагогічних умов і технологій її розвитку, експериментальною перевіркою ефективності авторських методик формування емпатійності та моральної відповідальності, а також дослідженням взаємозв'язку цієї компетентності з емоційним інтелектом, професійною ідентичністю та запобіганням професійному вигоранню.

Список використаних джерел:

1. Гончаренко І.М. Формування морально-етичних цінностей у процесі професійної підготовки студентів соціальної сфери. *Вісник Київського університету імені Бориса Грінченка. Серія: Педагогічні науки*. 2022. № 45. С. 78-85.
2. Климчук В.О. Розвиток емпатійної компетентності майбутніх фахівців соціальної роботи в умовах гуманістично орієнтованого навчання. *Соціальна педагогіка: теорія та практика*. 2023. № 1. С. 59-66.
3. Шевченко Г.П., Дубровіна О.В. Психолого-педагогічні умови розвитку емпатії у майбутніх медичних працівників. *Педагогіка і психологія професійної освіти*. 2021. № 3. С. 112-120.

Ігор Стечишин,
здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
спеціальність 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями),
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

ІНТЕГРАЦІЯ СИСТЕМ УПРАВЛІННЯ НАВЧАННЯМ У ПРОФЕСІЙНУ ПІДГОТОВКУ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Інтеграція систем управління навчанням у професійну підготовку соціальних педагогів є важливим напрямом трансформації сучасної освіти, що відповідає викликам цифрової епохи. У контексті глобальних змін, спричинених розвитком інформаційно-комунікаційних технологій, освітні заклади змушені переосмислювати традиційні

підходи до організації освітнього процесу, зокрема у сфері соціальної педагогіки. Системи управління навчанням (Learning Management Systems — LMS) виступають не лише технічним засобом, а й новим освітнім середовищем, яке дозволяє реалізувати принципи гнучкості, доступності, індивідуалізації та інтерактивності навчання. Для соціальної педагогіки, яка базується на гуманістичних цінностях, емпатії, міжособистісній взаємодії та підтримці соціального становлення особистості, використання LMS відкриває нові можливості, але водночас породжує низку викликів, що потребують глибокого осмислення.

Системи управління навчанням дозволяють організувати освітній процес у дистанційному або змішаному форматі, забезпечити доступ до навчальних матеріалів у будь-який час, здійснювати моніторинг успішності студентів, проводити онлайн-опитування, тести, дискусії, а також підтримувати постійний зв'язок між викладачем і здобувачем освіти [1]. У професійній підготовці соціальних педагогів LMS можуть бути використані для реалізації практико-орієнтованих курсів, моделювання соціальних ситуацій, проведення тренінгів, супервізій, рольових ігор, що сприяє розвитку професійних компетентностей. Крім того, LMS дозволяють інтегрувати мультимедійні ресурси, відеолекції, інтерактивні презентації, що підвищує мотивацію студентів і сприяє кращому засвоєнню матеріалу.

Однак впровадження LMS у соціально-педагогічну освіту супроводжується низкою труднощів. По-перше, технічні обмеження, зокрема недостатнє забезпечення закладів освіти сучасними цифровими ресурсами, нестабільний інтернет-зв'язок, обмежений доступ до ліцензованих платформ, створюють бар'єри для ефективного використання LMS. По-друге, методичні труднощі пов'язані з відсутністю адаптованих навчальних програм, які враховують специфіку соціально-педагогічної діяльності в онлайн-середовищі, а також із потребою у розробці нових форм і методів навчання, що відповідають вимогам LMS. По-третє, психолого-педагогічні бар'єри включають низький рівень цифрової грамотності викладачів, опір змінам, побоювання втрати живої міжособистісної взаємодії, яка є ключовою для соціальної педагогіки [4].

Особливої уваги заслуговує питання готовності викладачів до використання LMS у власній професійній діяльності. Дослідження показують, що значна частина педагогів має недостатній рівень володіння цифровими інструментами, що ускладнює процес інтеграції LMS у навчання. Водночас існує позитивний досвід використання LMS у підготовці соціальних педагогів. Зокрема, платформи Moodle, Google Classroom, MS Teams та Zoom активно застосовуються для організації освітнього процесу, проведення практичних занять, групових проєктів, обговорень та супервізій. LMS сприяють формуванню у здобувачів освіти навичок самостійного навчання, критичного мислення, цифрової комунікації, що є важливими компетентностями сучасного соціального педагога [2].

Інтеграція LMS також має значний потенціал у контексті забезпечення інклюзивності навчання. Завдяки можливості адаптації контенту до індивідуальних потреб здобувачів освіти, LMS дозволяють створити безпечне освітнє середовище, що підтримує ментальне здоров'я студентів, сприяє їхньому особистісному розвитку та соціальній інтеграції. Важливо також враховувати, що LMS можуть використовуватися для формування емоційної компетентності, розвитку навичок саморегуляції, рефлексії, що є ключовими для майбутніх соціальних педагогів.

Перспективи інтеграції LMS у соціально-педагогічну освіту пов'язані з необхідністю розробки спеціалізованих навчальних курсів, які враховують особливості соціальної роботи та педагогіки, підвищення кваліфікації викладачів у сфері цифрової педагогіки, впровадження елементів гейміфікації, створення онлайн-спільнот для обміну досвідом між здобувачами освіти, викладачами та практиками. Важливим є також етичний аспект використання LMS, зокрема забезпечення академічної доброчесності, захисту персональних даних, підтримки психоемоційного стану учасників освітнього процесу.

Не менш важливою є проблема оцінювання ефективності використання LMS у професійній підготовці соціальних педагогів. Для цього необхідно розробити систему критеріїв, яка враховує не лише академічні результати, але й рівень сформованості професійних компетентностей, мотивацію до навчання, здатність до самостійної роботи, рівень соціальної активності студентів. Такий підхід дозволить здійснювати комплексну оцінку якості освітнього процесу та вчасно виявляти проблемні зони, що потребують корекції.

Сучасні дослідження у сфері цифрової трансформації освіти свідчать про зростаючу ефективність використання систем управління навчанням у підготовці фахівців соціальної сфери. Аналіз практики впровадження LMS у вищих педагогічних закладах показує, що такі платформи сприяють розвитку ключових професійних компетентностей, зокрема здатності до самоорганізації, критичного мислення, цифрової комунікації та рефлексії. Здобувачі, які навчаються з використанням LMS, демонструють вищу мотивацію до навчання, активніше залучаються до інтерактивних форм роботи, краще орієнтуються в інформаційному середовищі. Однак цифрове навчальне середовище потребує особливої уваги до психоемоційного стану здобувачів освіти, адже відсутність безпосередньої міжособистісної взаємодії може знижувати рівень емоційної підтримки. Це вимагає від викладачів нових підходів до організації освітнього процесу, зокрема впровадження елементів емоційного інтелекту, фасилітації та супроводу в онлайн-форматі [3].

Таким чином, системи управління навчанням мають значний потенціал для трансформації професійної підготовки соціальних педагогів. Їхнє впровадження сприяє модернізації освітнього процесу, формуванню нових компетентностей, розширенню можливостей навчання та підвищенню якості підготовки фахівців соціальної сфери.

Водночас успішна інтеграція LMS потребує комплексного підходу, що поєднує технологічні рішення з педагогічною чутливістю, врахуванням гуманістичних засад соціальної педагогіки та готовністю до змін усіх учасників освітнього процесу. Подальші дослідження мають бути спрямовані на розробку моделей інтеграції LMS, які поєднують технічні можливості з педагогічними принципами, забезпечують ефективну підготовку соціальних педагогів до роботи в умовах цифрового суспільства та сприяють розвитку соціальної освіти як ключового чинника формування ментального здоров'я нації.

Список використаних джерел:

1. Бугайчук К. Л. Змішане навчання: теоретичний аналіз та стратегія впровадження в освітній процес вищих навчальних закладів. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2016. Т. 54. № 4. С. 1–18.
2. Лисенко І. М. Організація дистанційного та змішаного навчання на платформі Moodle. *Наукові записки Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. Серія «Психолого-педагогічні науки»*. 2023. Вип. 2. С. 79–88.
3. Солодчук А. Система змішаного навчання в закладах вищої освіти в умовах воєнного стану в Україні. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2023. Вип. 68. Т. 2. С. 265–271.
4. Стечишин І. С. Системи управління навчанням у професійній підготовці фахівців соціальної сфери. *Соціальна робота: виклики сьогодення: збірник тез XIV Міжнародної науково-практичної конференції, 24–25 квітня 2025 року, м. Тернопіль. ТНПУ ім. В. Гнатюка*. 2025. С. 68–71.

Костянтин Щербина,
*аспірант кафедри соціальної роботи та соціальної педагогіки,
Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира Гнатюка*

Науковий керівник: Ольга Сорока,
*доктор педагогічних наук, професор,
завідувачка кафедри соціальної роботи та соціальної педагогіки
Тернопільського національного педагогічного
університету імені Володимира Гнатюка*

ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ ДО КОМАНДНОЇ ВЗАЄМОДІЇ

Однією із знакових категорій сучасних фахівців є менеджери. Від їхньої ефективної роботи залежить загальний добробут суспільства. Разом з тим успішність менеджерів визначається здатністю до грамотної взаємодії з підлеглими. Відмінною рисою сучасних управлінців є їхня хороша поінформованість про високу продуктивність командної роботи. Разом з тим не всі майбутні керівники мають психолого-педагогічну готовність до роботи в згуртованому колективі. Ще однією